

Watervogeltellingen aan de Oostkust

2012-2013

Smienten (Marc Nollet)

In dit verslagje is het de bedoeling een beperkt overzicht te geven van de seizoenresultaten (winter 2012-2013) van de watervogeltellingen aan onze Oostkust.

Deze tellingen maken delen uit van een van de langstlopende monitoringprojecten in Vlaanderen. Onder algemene coördinatie van het INBO zijn er zes maandelijkse tellingen in Vlaanderen, verdeeld over 24 regio's. In totaal worden telkens ongeveer 670 gebieden geteld. Onze regio "Oostkust" heeft hierin zeker een groot belang met telkens 115 gebieden !!

Hier wil ik dus eerst en vooral alle vrijwilligers - tellers bedanken !!! Samen voerden we in de voorbije winter, alleen binnen het watervogelproject Oostkust, ongeveer 690 tellingen uit. Er is echter niet alleen het tellen, er is ook de invoer in de databank nadien.... Dat alles verliep wonderwel snel en vlot! Dank je wel.

Maandelijks was er een verslagje van de aantallen in de afzonderlijke gebieden.

Dit verslag staat even stil bij de globale wintergegevens voor de totale regio. Het verslag is beperkt tot de watervogels en steltlopers en brengt dus de ganzen en meeuwen niet in rekening. De ganzen worden uitgebreid gevolgd binnen het project van de ganzentellingen van Eckhart Kuijken en Christine Verscheure. De meeuwen worden niet echt representatief door iedereen geteld.

Eerst wat cijfergegevens en dan wat commentaar.....

In **totaal** werden er **203040 watervogels** geteld (excl. wilde ganzen en meeuwen), goed voor **60 soorten**.

De **top 5** van de **talrijkste soorten** (6 tellingen) zijn :

1	Smient	54359
2	Wilde eend	43014
3	Kievit	34840
4	Meerkoet	16422
5	Wulp	11841

Deze 5 soorten vertegenwoordigen reeds 79% van alle getelde vogels.

De top **gebieden** met de **meeste watervogels en steltlopers** zijn de Uitkerkse Polder (58058 ex.) en Achterhaven Zeebrugge (27827 ex.).

Grote zaagbekken (Geert Vanhulle)

De volgende tabel geeft de soorttotalen voor de Oostkust in de winter 2012-2013. De wintermaxima zijn ingekleurd en kunnen vergeleken worden met het gemiddelde maximum van de voorbije vijf winters (laatste kolom).

	okt. 12	nov. 12	dec. 12	jan. 13	feb 13	mrt. 13	gemiddeld maximum 2007/08- 2011/12
--	---------	---------	---------	---------	--------	---------	--

Roodkeelduiker	0	0	1	0	0	0	0
Dodaars	107	123	128	203	91	80	165
Fuut	203	230	390	293	150	161	371
Roodhalsfuut	0	0	0	0	1	1	1
Kuifduiker	0	1	1	1	3	1	3
Geoorde Fuut	2	0	0	0	1	1	5
Aalscholver	301	465	395	348	276	181	493
Kuifaalscholver	0	1	0	0	1	0	3
Roerdomp	0	0	4	2	5	1	5
Kwak	2	3	5	4	0	4	7
Kleine Zilverreiger	19	11	8	8	2	4	30
Grote Zilverreiger	5	7	13	13	8	7	9
Blauwe Reiger	130	134	126	125	75	65	159
Ooievaar	10	18	28	21	17	36	35
Lepelaar	1	0	0	0	0	7	6
Knobbelzwaan	20	33	33	23	47	27	119
Kleine Zwaan	0	0	11	0	0	0	203
Bergeend	78	180	199	487	353	424	700
Carolina-Eend	0	1	1	1	0	0	2
Mandarijneend	13	1	3	0	3	3	9
Smient	1960	4874	14195	14081	9930	9319	25526
Krakeend	130	299	1070	683	655	319	863
Wintertaling	1014	1429	2931	1624	1201	995	2533
Wilde Eend	5938	8588	10491	8730	6108	3159	10456
Soepeend	258	259	250	210	206	203	236
Pijlstaart	9	15	59	81	65	126	170
Slobeend	189	418	488	479	164	306	690
Tafeleend	10	97	153	161	133	98	381
Kuifeend	494	740	1065	842	990	1035	1250
Toppereend	0	1	0	6	0	0	4
Eider	0	1	1	0	0	1	3
Brilduiker	0	8	13	19	18	34	51
Nonnetje	0	0	2	1	1	0	6
Middelste Zaagbek	0	2	11	11	2	5	13
Grote Zaagbek	0	1	1	6	1	1	14
Rosse Stekelstaart	2	0	3	1	0	0	2
Waterral	1	3	2	2	1	2	8
Waterhoen	634	960	796	822	746	643	1362
Meerkoet	2085	2223	4078	3204	2937	1895	4854
Scholekster	312	388	385	314	464	597	867

	okt. 12	nov. 12	dec. 12	jan. 13	feb. 13	mrt. 13	gemiddeld maximum 2007/08- 2011/12
--	---------	---------	---------	---------	---------	---------	--

Kluut	2	1	25	24	22	94	112
Bontbekplevier	11	7	9	5	12	26	25
Goudplevier	184	289	3025	186	24	80	1700
Zilverplevier	11	40	3	35	41	18	114
Kievit	2159	10779	13722	5189	1382	1609	12194
Kanoet	0	1	0	0	0	0	25
Drieteenstrandloper	0	0	0	0	8	0	7
Bonte Strandloper	0	25	99	34	122	95	246
Kemphaan	0	2	15	7	0	18	299
Watersnip	60	75	81	127	10	26	146
Houtsnip	0	1	1	0	1	0	12
Grutto	0	0	0	0	3	561	490
Rosse Grutto	22	3	9	0	0	0	8
Wulp	721	907	2373	2643	2717	2480	2866
Zwarte Ruiter	18	19	5	9	7	11	41
Tureluur	67	70	44	60	56	149	173
Groenpootruiter	1	1	0	0	0	0	3
Witgat	1	5	1	0	2	0	18
Oeverloper	2	0	1	0	0	0	3
Steenloper	13	14	19	112	10	99	121

Watersnip (Marc Nollet)

De duikers waren schaars . Eén enkele **roodkeelduiker** in december te Blankenberge. Ijsduiker en parelduiker ontbraken dit jaar. De **futen** haalden een piek in december. **Dodaarzen** deden het goed. In januari telden we er 203 tov een Vlaams totaal van 776 (ruim 26%). De zone Zeekanaal van Zeebrugge /Achterhaven blijkt voor dodaarzen en futen binnen Vlaanderen de grootste aantallen te hebben. In de regio konden enkelingen genieten van **roodhalsfuut**, **kuifduiker** en **geoorde fuut**.

Roerdomp en **kwak** blijven zeldzame verschijningen.

Opvallend is zeker de opmars van de **grote zilverreiger**. Een tendens die zich in gans Vlaanderen voordoet. Met de **kleine zilverreiger** gaat het de andere richting uit. Vorige jaren was er een gemiddeld maximum van 30 exemplaren, dit jaar was het maximum in okt 19 exemplaren, dalend tot een minimum van 2 exemplaren in februari (de enige 2 in Vlaanderen!).

Grote zilverreiger (Geert Vanhulle)

Kleine zilverreiger (Marc De Ceuninck)

De zwanen lieten het een beetje afweten. Tijdens de teldagen werden enkel **knobbelzwanen** en **kleine zwanen** gezien. Dit in matige aantallen.

De meeste eenden doen het wat aantallen betreft gewoontjes met eerder matige aantallen. Uitzondering daarop zijn **krakeend**, met een top van 1070 ex, **wintertaling** met 2931 ex. en **wilde eend** met 10491 ex, telkens in december. De **smient** haalt in december een maximum van 14195 ex (waarvan 7643 in de Uitkerkse Polder), maar dat is in feite ook een relatief laag aantal. We telden tweemaal meer dan 1000 **kuifeenden** met 164 ex in december op Roksempuut. Daar zat in maart trouwens een groep van 31 **brilduikers**. In januari bevonden zich 5 **toppers** op de Gentse vaart tussen Beernem en Moerbrugge. In december en januari waren er telkens 11 **middelste zaagbekken**. De zwakke winter zorgde voor weinig **nonnetjes** en **grote zaagbekken**.

Waterhoen en **meerkoet** leken stabiel. In december piekte meerkoet met 4078 ex, waarvan er maar liefst 828 aan Blauwe Toren geteld werden!

Meerkoet (Marc De Ceuninck)

December leverde 3025 **goudplevier** op, een zeldzaam hoog aantal, allemaal in Uitkerke.

Met de **bonte strandloper** ging het bij ons alvast niet goed. Het maximumaantal van 122 is het laagste maximum van de laatste 10 jaar!

Maart is de maand waarop de aantallen **scholekster**, **kluut**, **bontbekplevier**, **tureluur** het hoogst zijn. Het einde van de winter is er, de doortrek komt op gang. Dit jaar telden we in die maand ook maar liefst 561 **grutto's**, **zomertaling** was er nog niet.

De winter 2012-2013 was een matig jaar wat aantallen betreft, ook wat soorten aangaat geen echte uitschieters .

De tellers daarentegen waren super en willen we nog eens danken...en uiteraard oproepen om weer mee te doen.

Een speciaal woordje van dank aan Dominique Verbelen, die jarenlang voor onze regio de tellingen gecoördineerd heeft. Daarnaast telde hij ook naarstig mee. De oktobertelling heeft hij nog begeleid, dan zijn opvolger goed opgeleid (waarvoor ook dank) en voor de rest van het seizoen nog hard meegeteld!

De winter 2013-2014 zal leuk en boeiend zijn.....zeker weten !

Marc De Ceuninck